

Poslední metr chodeb v historii černého uhlí v Česku vyražen. Raziči z Dolu ČSM by se prokopali ze Stonavy až do Paříže

24.6.2025 - | OKD

Raziči těžební společnosti OKD dokončili přípravu posledního porubu, čímž ukončili ražební práce. Od počátku roku vyrazilo 10 razičských kolektivů 2 835 metrů chodeb. Celkově bylo v posledním černouhelném dole v Česku, Dole ČSM v lokalitách Sever a Jih, vyraženo 1 100 681 metrů chodeb, což odpovídá vzdálenosti ze Stonavy například do Paříže. Od nynějška až do ukončení hornické činnosti v 1. čtvrtletí 2026 už bude probíhat pouze těžba uhlí.

„Raziči byli první, kdo celý složitý cyklus těžby uhlí zahájil, a jsou logicky také první, kdo svou práci ukončil. Generace současných razičů se musela vypořádat s čím dál složitějšími klimatickými podmínkami, které odpovídaly hloubce uložení slojí, s rostoucí tvrdostí průvodních hornin i se složitými geologickými anomáliemi,“ uvedl Petr Glas, vedoucí provozu příprav.

Zahájení otvirkových ražeb na Dole ČSM ve Stonavě, nejmladším dole v OKD, se datuje do května roku 1967. K ukončení ražeb zde došlo po 59 letech, na konci června 2025. Ražba nebo také přípravy či čelba se prováděla buď tzv. klasickým stylem, který obnášel ruční či strojní vrtání, trhací práce, odtěžení hornin a vyztužení důlního díla ocelovými výztužemi neboli hajcmany, nebo strojním ražením pomocí razičích kombajnů.

„I přes rozvoj razičí techniky byl proces ražeb složitý a také nebezpečný, neboť podíl ruční, fyzicky náročné práce zůstal stále vysoký. O práci na ražbách proto nebyl vždy velký zájem a mnoho nových horníků zde dlouho nevydrželo, když zjistili, že jiné důlní profese jsou méně složité a namáhavé. O to větší respekt a uznání pak měli ti, kdo v razičských kolektivech zůstali,“ vysvětlil Petr Glas.

V posledním roce 2025 mělo 10 razičských kolektivů, 5 vlastních s cca 200 raziči a 5 dodavatelských se 180 raziči polské dodavatelské firmy ALPEX, za úkol dokončit přípravu 5 oblastí a vyrazit přes 2 800 metrů chodeb.

„I s vědomím, že v létě jejich působení v OKD skončí, nic nevzdali a plánované poruby pro letošní rok připravili v souladu s plánem. Za to a za vše, co pro OKD udělali, patří razičům obrovské uznání a díky,“ doplnil Roman Sikora, generální ředitel OKD.

„Upřímně přiznávám, byl jsem z oznámení, že na šachtě po 17 letech fárání končím, hodně smutný a zklamaný, bylo mi to prostě líto. Na šachtu budu vzpomínat jen v dobrém. Zažil jsem sice náročné i kruté časy, ale to dobré takové okamžiky vždy přebilo. Šachta mi dala spoustu dobrých kamarádů, a hlavně ze mne udělala chlapa. Své postavení hlavního předáka jsem si doslova vydřel poctivou prací a houževnatostí. Jsem za to všechno rád. Hornictví bych se chtěl dále věnovat, ale zatím nemám v tomto oboru žádnou nabídku,“ řekl hlavní předák jednoho z razičských kolektivů Lukáš Buday.

„O tom, že s koncem příprav skočím na šachtě i já, jsem věděl dlouho, stejně jako ostatní čelboví zaměstnanci. Já osobně jsem byl na chvíli, kdy dostanu výpověď, psychicky připraven. Šachta mi za těch 28 odpracovaných let dala spoustu přátel a mnohé mě naučila. Proto na ni, a zvláště na kluky, budu vzpomínat jen v tom dobrém. Teď mě čeká období hledání nové práce. Program Nová šachta mi ukázal možnosti, které nabízí trh práce. Uvažuji o tom, že bych se stal svářečem,“ uvedl Marek

Noworyta, hlavní předák příprav.

Kromě samotných razičů byli pro provoz ražeb nepostradatelní také vysoce kvalifikovaní odborníci. Projektanti určovali umístění a design chodeb, důlní měřiči a geologové vedli ražby v potřebném směru a úklonu, dokumentovali geologický vývoj slojí a tektonických poruch a hlídali kvalitu raženého díla. Střelmistři měli na starosti správný a bezpečný výkon trhacích prací, větrači projektovali a kontrolovali separátní větrání čeleb, strojní specialisté a elektrikáři zajišťovali montáže a provoz strojů a zařízení a lidé z důlní dopravy zásobovali provoz příprav potřebným materiálem. Zásadní přínos měli také geomechanici, báňští záchranáři, pracovníci z důlní klimatizace nebo specialisté provádějící vysoké kotvení výztuže chodeb lanovým kotvením.

„Výčet profesí, které se staraly o bezpečný a výkonný chod ražení je dlouhý. Část těchto odborníků se bude podílet na provozu dolu i po ukončení ražeb. Všem bych chtěl poděkovat za dlouhá léta výborné a vysoce kvalifikované práce, bez níž by žádné vyražené metry nebyly,“ doplnil ředitel provozu David Hájek. Ražby na Dole ČSM v číslech Hlavní předák příprav Lukáš Buday (2. zprava nahoře) s částí svého kolektivu. Hlavní předák příprav Marek Noworyta (2. řada uprostřed) s částí svého kolektivu.

<https://www.okd.cz/cs/media/tiskove-zpravy-a-aktuality/209/posledni-metr-chodeb-v-historii-cerneho..>

.